

Suport de curs pentru dezvoltarea educației social media în școală

Ce înseamnă educație 4.0?

Social Media și Social Media Literacy – Concepte cheie

Caracteristicile social media/învățării digitale

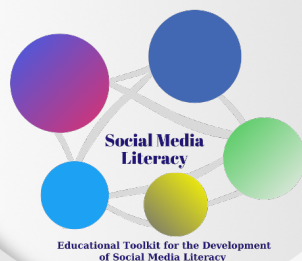
Gestionarea informațiilor online

Gestionarea imaginii de sine și a identității

Gestionarea emoțiilor și a sentimentelor

Provocările educației 4.0

MODULUL 1

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

Erasmus+ ref.no. 2019-1-R001-KA201-063996

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Scopul modulului

Evoluția educației ar trebui să reflecte schimbările Revoluției industriale 4.0 care transformă lumea. Internetul lucrurilor (IoT), Big Data și inteligența artificială (AI) au un impact asupra marilor industrii și, la rândul lor, asupra locurilor de muncă. Elevii de astăzi vor fi viitorii profesioniști din anul 2030. Școlile de astăzi trebuie să îi ajute să își dezvolte competențele adecvate și să îi sprijine să intre în rolurile lor viitoare. În acest scop, școlile și, în general, instituțiile de formare, au nevoie de profesori actualizați pentru a lucra în această eră transformată tehnologic.

Educația 4.0 ar trebui să facă procesul de învățare mai personalizat, bazat pe relații peer-to-peer, ținut pe rezolvarea de probleme pe termen lung. Care ar putea fi designul viitorului învățării? Cu siguranță, trebuie să se bazeze pe utilizarea potențialului tehnologiilor digitale și a resurselor deschise și, desigur, pe accesibilitatea acestora. Profesorii și formatorii ar trebui să exploreze potențialul învățării la distanță, așa cum a arătat criza Coronavirus. Aceștia trebuie să își reorienteze planul de predare către o abordare mai personalizată, bazată pe studenți. La alegerea instrumentelor educaționale, profesorii trebuie să ia în considerare faptul că pot controla subiectul lor de relevanță, care are propriul set de cunoștințe și informații, dar nu pot stabili în prealabil modul în care elevii pot asimila aceste cunoștințe: elevii vor avea la dispoziție din ce în ce mai multe tehnologii/dispozitive pentru a obține o educație. Acest lucru înseamnă că profesorii și elevii trebuie să fie capabili să aleagă care sunt cele mai bune instrumente și tehnici prin care pot construi o anumită cunoaștere: învățarea mixtă, BYOD (Bring Your Own Device) și clasele întoarse, pentru a da câteva exemple.

Profesorii și formatorii ar trebui să exploreze potențialul învățării la distanță, așa cum a demonstrat criza Coronavirus. Aceștia trebuie să își reorienteze planul de predare către o abordare mai personalizată, bazată pe studenți. În alegerea instrumentelor educaționale, profesorii trebuie să ia în considerare faptul că pot controla subiectul lor de relevanță, care are propriul set de cunoștințe și informații, dar nu pot stabili în prealabil modul în care elevii pot asimila aceste cunoștințe: elevii vor avea la dispoziție din ce în ce mai multe tehnologii/dispozitive pentru a obține o educație. Acest lucru înseamnă că profesorii și elevii trebuie să fie capabili să aleagă care sunt cele mai bune

instrumente și tehnici prin care pot construi o anumită cunoaștere: învățarea mixtă, BYOD (Bring Your Own Device) și clasele întoarse, pentru a da câteva exemple.

Educația 4.0 este o metodologie de învățare bazată pe proiecte, centrată pe. Elevii ar trebui să fie familiarizați cu învățarea pe bază de proiecte încă din primii ani de școlarizare. Această parte a Educației 4.0 îi va învăța abilități de organizare, de gestionare a timpului și de colaborare. O frontieră importantă de explorat pentru educația viitorului este experiența specifică domeniului. Pentru învățământul superior, aceasta se poate traduce printr-o imersiune în lumea reală, în care studenții își pot îmbunătăți cunoștințele în materie. Pentru învățământul primar și secundar inferior, acest lucru poate fi văzut în oportunitatea de a părăsi sala de clasă și de a intra în agenții de educație non-formală semnificative, cum ar fi muzeele, centrele media, centrele de studii istorice etc.

Un alt domeniu important de competențe care trebuie dezvoltat în EDU 4.0 este analiza datelor. Trebuie să o luăm în considerare atât în legătură cu importanța tot mai mare a analizei statistice pentru a descrie și a prezice evenimente viitoare, cât și pentru a dezvolta abilitățile de critică a surselor. Internetul pune la dispoziție o mulțime de informații, dar acestea sunt inutile dacă utilizatorii nu pot distinge care sunt sau nu sunt fiabile.

În cele din urmă, modelul actual de învățare, bazat pe memorarea informațiilor, nu va mai fi cel mai bun răspuns la revoluția 4.0. Educația 4.0 necesită evidențierea talentelor pe care un examen tradițional de întrebări și răspunsuri sau un examen scris subiectiv nu le poate evidenția.

Prin urmare, este necesară o revizuire a modelelor de evaluare. În Educația 4.0, monitorizarea se concentrează pe procesul de învățare și nu doar pe rezultate și obiective preconstituite. Evaluarea procesului și nu a produsului înseamnă evaluarea pe baza dovezilor care fac apel la experiențe bazate pe proiecte, sarcini de realitate, proiecte practice și experiențiale bazate pe învățare sau lucrări de teren.

În cadrul de referință Edu 4.0, care este rolul competențelor în domeniul social media? Social Media pot fi motoare puternice de schimbare pentru practicile de predare și învățare, în ceea ce privește deschiderea, interactivitatea și sociabilitatea.

Mediile sociale ar putea îmbunătăți învățarea democratică numai dacă sunt eliminate toate obstacolele economice și de infrastructură. Studenții ar trebui să aibă acces gratuit la banda largă. Deoarece SM sunt atât de răspândite și aparent ușor de utilizat, pentru a fi utile în educație, furnizorii ar trebui să permită întotdeauna accesul gratuit la toate funcțiile sale, cel puțin pentru școli și studenți. În plus, pentru a fi cu adevărat democratice, rețelele sociale ar trebui, de asemenea,

să elimine toate obstacolele în calea accesului elevilor cu dizabilități și să le ofere tot sprijinul de care au nevoie.

Atunci când vorbim despre Social Media ne gândim la site-uri de rețele sociale generice, cum ar fi Twitter, Facebook, servicii de rețele profesionale și academice, LinkedIn, ResearchGate și Academia.edu..., instrumente pentru a scrie și comenta (bloguri, wikis) și pentru a stoca și prelua materiale de conținut pentru cursuri și lucrări de grup (podcast-uri, YouTube și Vimeo, SlideShare). Școlile consideră chiar instrumente precum G-suite for education și Google classroom ca fiind social media educaționale, deoarece permit consolidarea abilităților de colaborare și lărgirea spațiului/timpului de învățare într-un mod interactiv.

Dacă noul orizont al educației este lumea 4.0, un profesor pregătit pentru viitor ar trebui să își renoveze setul de instrumente prin dezvoltarea unor competențe cruciale în:

- predarea/învățarea în colaborare
- metodologii orientate spre învățarea activă
- abordarea bazată pe cunoaștere și pe proiecte
- evaluarea formativă în loc de cea sumativă.

În concluzie, impactul TIC asupra educației deschide numeroase scenarii pentru implementarea social media în educație. Profesorii trebuie să fie conștienți de noul orizont al Educației 4.0 dacă sunt capabili să:

- să aleagă instrumentele adecvate dintr-o mare varietate de posibilități
- să adopte metodologii eficiente bazate pe învățarea prin social media
- să abordeze fenomenul știrilor false
- să cunoască legislația web (GDPR, confidențialitatea și utilizarea publică a spațiului digital, drepturile de autor etc.)
- să abordeze riscurile existente în utilizarea instrumentelor Social Media în educație
- să utilizeze instrumente bazate pe Social Media pentru a evalua competențele elevilor în diferite discipline de studiu.

Număr de ore: 3h

Rezultatele învățării

Setul de competențe pe care profesorul viitorului trebuie să le dezvolte în mod activ și conștient în cadrul social media pentru educație este strâns legat de educația 4.0 și de dinamica acesteia.

Profesorii și elevii sunt din ce în ce mai mult influențați de mass-media. A avea cunoștințe mediatice înseamnă să înțelegi cum și în ce măsură influențează mass-media societatea; cum ia forma și cum își orientează mesajele către grupuri țintă specifice; cum prezintă mass-media realitatea dintr-o anumită perspectivă, cum ar fi în reclamele la produse și, în cele din urmă, cum joacă un rol esențial în fabricarea conformității.

În plus față de aceste competențe generale, care se referă la cunoștințe și conștientizare, acest curs vizează dezvoltarea următoarelor competențe, reunite în șase domenii diferite.

Domeniul 1: Utilizarea mediilor sociale și a resurselor digitale pentru învățare

Utilizarea social media pentru educație presupune ca profesorii și elevii să fi învățat în prealabil competențele tehnice de bază, fără a le considera ca fiind de la sine înțelese. În plus, pentru a utiliza în mod corespunzător Social Media și pentru a naviga în mod eficient pe resursele internetului, profesorii și elevii au nevoie de anumite competențe specifice. Utilizarea conștientă a Social Media înseamnă să fii capabil să găsești ceea ce cauți, să selectezi ceea ce este necesar și să discerni fiabilitatea informațiilor. Pe lângă aceste strategii de cercetare, sunt necesare competențe de stocare, reutilizare și partajare a informațiilor, cum ar fi următoarele:

1. să discearnă informațiile fiabile de pe internet.
2. stochează și partajează informații.
3. evaluează validitatea, fiabilitatea, utilitatea și credibilitatea informațiilor prin raportarea surselor.
4. organizează resursele digitale pentru utilizarea personală curentă, utilizarea și reutilizarea viitoare, schimbul cu alte persoane.

Domeniul 2: Comunicare și cooperare

În zilele noastre, oamenii petrec mult timp în medii care sunt în întregime online sau virtuale, indiferent dacă este vorba de muncă, de căutarea de informații sau de timpul liber. Pentru a fi familiarizat cu social media, trebuie să fii capabil să te orientezi în oceanul web și să faci alegerea corectă între o mare varietate de aplicații. Când este mai bine să folosești un telefon mobil și când un laptop? Cât de diferit este să urmărești știrile la televizor și pe Twitter? Când să folosești Google pentru cercetare și când este mai bine să mergi la bibliotecă? Când să postezi un mesaj pe Facebook sau Whatsapp și când pe LinkedIn? Pentru a răspunde la aceste întrebări trebuie să fim capabili să:

1. Să folosim mai multe instrumente de comunicare online și medii online: e-mail, chat, sms, mesagerie instantanee, rețele sociale.
2. Să creăm și să gestionăm conținut cu instrumente de colaborare: aplicația Google, instrumente digitale pentru educație.
3. Utilizați tehnologiile digitale pentru a încuraja și a îmbunătăți strategiile de învățare în colaborare, pentru schimburi în grupuri, ca instrument de desfășurare a sarcinilor de colaborare sau ca instrument de prezentare a rezultatelor.

Domeniul 3: Crearea de conținut

Cetățenii au evoluat de la consumatori la producători de informații. Oameni de toate vârstele produc în permanență narațiuni: postează fotografii, fac comentarii, fac recenzii, de la rețete la cărți și filme pe Twitter, Instagram, Youtube și așa mai departe. Companiile sau profesioniștii au propriul lor blog sau site web. Elevii și profesorii folosesc și contribuie la enciclopedii gratuite, cum ar fi Wikipedia. Într-o gamă largă de situații, oamenii folosesc instrumente moderne de prezentare. Actuala societate Social Media cere noi abilități de comunicare din partea profesorilor și a elevilor săi. Ce caracteristici ar trebui să aibă un material didactic digital eficient? Cum să se orienteze și să ajungă la public? Și ce mijloace de comunicare sunt cele mai potrivite pentru a transmite mesajul dumneavoastră? Este, de asemenea, important să concepeți lecțiile în mod atractiv, deoarece elevii au din ce în ce mai mult un stil de învățare vizual, în care o imagine vorbește cât o mie de cuvinte. Prin urmare, este important să:

1. să produceți și să editați conținut multimedia în mai multe formate: hipertext, imagini, videoclipuri, fișiere audio.
2. să integrați și să reelaborați conținutul digital.

Domeniul 4: Siguranță și confidențialitate

Utilizarea din ce în ce mai frecventă a TIC în viață și în procesul de predare și învățare impune o atenție sporită în ceea ce privește protecția dispozitivelor, a conținutului, în special în clouds, a datelor personale și a vieții private proprii și a celorlalți. Protejarea dispozitivelor, a datelor și a conținuturilor digitale înseamnă să fim conștienți de riscurile și amenințările din mediile digitale. Este esențial să cunoaștem și să adoptăm măsuri de siguranță și securitate pentru a preveni atacurile virușilor sau ale hackerilor. Atunci când profesorii și elevii lucrează într-un mediu online, ei trebuie să fie conștienți de drepturile de autor și de licențele de modelare a conținuturilor digitale. Este esențial:

1. să utilizeze în mod corespunzător parolele pentru a proteja accesul.
2. să identifice, să evalueze și să selecteze resursele digitale de învățare în conformitate cu cerințele privind drepturile de autor și accesibilitatea.
3. să cunoască și să respecte GDPR.

Domeniul 5: Rezolvarea problemelor

Integrarea social media într-un proces educațional bazat pe rezolvarea problemelor necesită două tipuri de competențe: tehnologice și creative. Atunci când procesul de învățare se desfășoară într-un mediu digital, este esențial să se identifice problemele tehnice și să se rezolve rapid, pentru a evita pierderea controlului asupra clasei și întreruperea învățării. Mai mult, atunci când un proces de învățare are ca rezultat un produs digital, este important să se identifice și să se adapteze cele mai bune soluții tehnologice și digitale pentru a personaliza rezultatul. Pentru a putea sprijini elevii în dezvoltarea competențelor digitale, profesorii ar trebui să identifice individual și colectiv lacunele digitale și să programeze cursuri de formare adecvate pentru a se actualiza în aceste abilități:

1. să rezolve probleme legate de utilizarea tehnologiilor.
2. să rezolve în mod creativ, situații problematice.

Domeniul 6: Monitorizare și evaluare

După cum s-a menționat mai sus, Educația 4.0 solicită trecerea de la evaluarea sumativă la cea educativă. Procesul de învățare spune mai mult decât rezultatele obținute, deoarece este cu adevărat centrat pe elev.

Din această perspectivă, este esențial să se monitorizeze procesul și să se salveze dovezile acestuia, pentru a reflecta asupra modului în care se poate redirecționa, aproba și valorifica. Mediile sociale pot sprijini procesul de monitorizare, atât în producerea, cât și în stocarea dovezilor. În consecință, este important să:

1. să planificați, să monitorizați și să reflectați asupra parcursului de învățare.
2. să adunați dovezi ale progresului și să le utilizați pentru a planifica etapele ulterioare de învățare.
3. să folosiți un document narativ în care să vă exprimați gândurile și ideile prin intermediul instrumentelor digitale.

Material de formare

01. Ce înseamnă educația 4.0 ?

Educația 4.0 este ultima evoluție în domeniul educației. De când a apărut internetul, în școli au avut loc numeroase schimbări pentru a alinia predarea la noile perspective și cerințe ale societății informaționale. În numai douăzeci de ani, societatea și școlile au trecut prin trei etape.

Evoluția educației de la etapa 1.0 la celelalte nu este doar o chestiune de digitalizare. Este adevărat, educația 2.0 este strâns legată de introducerea TIC, dar este, de asemenea, rezultatul multor alte schimbări.

Educația 2.0, de exemplu, a introdus în sala de clasă învățarea prin cooperare, precum și multe rețele sociale diferite. În 2000, în timpul Forumului mondial al educației de la Dakar, Edu 2.0 a fost clar legat de obiectivele Educației pentru toți, într-o perspectivă care considera că informația pentru toți nu este posibilă fără Educație pentru toți.

În ceea ce o privește, Educația 3.0 se bazează pe convingerea că conținutul este disponibil în mod liber și imediat: elevii nu sunt considerați doar utilizatori/consumatori de informații care navighează pe internet, ci devin din ce în ce mai mult creatori de informații. Aceasta înseamnă că școala trebuie să dezvolte nu doar gândirea critică, ci și cea creativă.

Educația 4.0 încearcă să se alinieze la noile frontiere ale scenariilor de lucru din anii 2030 ai noului secol și, de exemplu, este strâns legată de competențele de codificare necesare pentru era robotică. Aceasta înseamnă că școlile ar trebui să îi încurajeze pe elevi să utilizeze toate resursele sociale/digitale, chiar și în mod autonom, pentru a aprofunda subiectele abia menționate în timpul orelor de curs. În fapt, Educația 4.0 stimulează un proces de predare și învățare personalizat. Acest lucru ar trebui să se facă ținând cont de vârsta elevului, de capacitățile sale cognitive și de nivelul școlar (gimnazial/senior, liceal etc.).

02. Social Media și educația social media – Concepte cheie

Tehnologia digitală online a sporit abilitățile de comunicare ale utilizatorilor. Mediile sociale au transformat toți oamenii de toate vârstele, de la consumatori de media, la creatori de conținut și editori, precum și editori și formatori de opinie. Pentru a se adapta la aceste schimbări, școlile au responsabilitatea de a dezvolta o strategie pentru Social Media Literacy. Există cinci concepte ale alfabetizării mediatic, utile pentru a dobândi o înțelegere critică și a social media. Cele 5 concepte cheie ale alfabetizării mediatic sunt rezultatul unei ample dezbateri în Canada, în cadrul unei între educatori, mass-media legale și agenții guvernamentale

- Conceptul-cheie 1: Toate mesajele media sunt "construite"
- Conceptul cheie2: Mesajele mediatic modelează percepția noastră asupra realității
- Conceptul cheie 3: Audiență diferită, înțelegere diferită a aceluiași mesaj
- Conceptul cheie 4: Mesajele media au implicații comerciale
- Conceptul-cheie 5: Mesajele mediatic integrează puncte de vedere

Luând în considerare aceste 5 concepte cheie ale mass-media și pe baza definiției oficiale a social media, cele 5 concepte cheie ale social media de care trebuie să ținem cont într-o strategie de alfabetizare ar putea fi următoarele:

- Concept-cheie 1: Social Media sunt construite fiecare pe un anumit limbaj, vizual, șiruri de cuvinte, muzică
- Concept-cheie 2: Social Media pot influența percepția noastră asupra realității și participarea politică
- Concept-cheie 3: Același mesaj, utilizatori/țintă diferiți, medii sociale diferite
- Concept-cheie 4: SM sunt influențate de puterea economică/politică privată sau publică în diferite părți ale lumii
- Concept-cheie 5: Mesajele din social media amplifică opiniile și pot răspândi știri false (fake news)

03. Caracteristicile social media/învățării digitale

Care sunt caracteristicile cheie ale Social Media și care este semnificația lor pentru educație și învățare 4.0? În linii mari, SM sunt aplicații de internet bazate pe conținut digital deschis și partajat, care sunt produse, criticate și reconfigurate de o pluralitate de utilizatori.

În acest sens, caracteristicile cheie ale SM ar putea fi următoarele:

1. generează cunoștințe interactive, sociale și flexibile
2. producerea creativă de cunoștințe
3. ofertă alternativă la formarea tradițională
4. lărgirea participării și a socializării
5. Implicarea studenților într-o abordare de învățare colaborativă și partajată
6. să dezvolte o învățare socială bazată pe resurse și materiale originale
7. sporirea contextelor și conținuturilor de învățare
8. să integreze instrumentele digitale în educația de zi cu zi pentru a încuraja și spori învățarea independentă
9. lărgirea timpului de învățare și a activității independente
10. facilitarea managementului predării prin lecții concepute pe baza unei largi disponibilități a bazelor de date, accesarea de materiale de pe site-uri de internet, salvarea și reutilizarea materialelor educaționale deja produse și arhivate într-un depozit.

Ce reprezintă predarea și învățarea digitală? Reprezintă orice practică de predare care utilizează în mod eficient tehnologia pentru a consolida experiența personală de învățare a unui student. Bineînțeles, aceasta necesită ca profesorii să aibă un nivel bun de competențe digitale. Predarea digitalizată este, de asemenea, o strategie de formare activă pentru a spori participarea cursanților. Ea favorizează un mediu de învățare mai "real", pentru a dezvolta competențe ca rezultat al cunoștințelor și al know-how-ului. TIC pentru educație îi ajută pe profesori și pe elevi să dezvolte în mod corespunzător competențele necesare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Din această perspectivă, caracteristicile esențiale ale E-learning pot fi următoarele:

1. utilizarea unei conexiuni la internet și a unui dispozitiv tehnologic
2. independența față de constrângerile legate de prezența fizică și de orele specifice

3. monitorizarea continuă a nivelului de învățare, prin evaluare formativă și autoevaluare
4. valorificarea conținuturilor și materialelor multimedia și interactive
5. profesorii și tutorii sprijină elevii în învățarea personalizată
6. valorificarea dimensiunii sociale și colaborative a învățării
7. accesul la cantitatea uriașă de cunoștințe și experiențe disponibile în web
8. marea varietate de instrumente și aplicații Web 2.0 pentru crearea de artefacte digitale
9. disponibilitatea deplină a suporturilor tehnologice și a dispozitivelor mobile

04. Gestionarea informațiilor online

Școlile ar trebui să își îndrume elevii să înțeleagă rolul informației într-o societate interconectată. Îmbunătățirea autonomiei elevilor în a ști cum să cerceteze, să selecteze și să relaționeze datele și informațiile disponibile pe internet înseamnă a educa cetățeni informați și conștienți, capabili să înțeleagă informațiile furnizate prin intermediul rețelelor sociale. Nativii digitali, chiar dacă sunt capabili să folosească Facebook și Twitter și poate să încarce un selfie sau un mesaj către un prieten, pot fi ușor înșelați atunci când trebuie să înțeleagă informațiile care vin prin intermediul mass-media. În prezent, ne confruntăm cu o cantitate uriașă de știri false, adică informații false create special pentru a induce în eroare utilizatorii web și pentru a modifica opinia publică cu privire la o anumită problemă, jucând pe baza sentimentelor și temerilor unei singure persoane.

Nu este o coincidență faptul că, în 2016, Dicționarul Oxford a ales termenul post-adevăr ca fiind cuvântul anului pentru a indica o situație în care "pentru formarea opiniei publice, faptele obiective sunt mai puțin influente decât apelurile la emoții și convingeri personale" și, la un nivel mai general, la răspândirea de neoprit a știrilor false.

Profesorii, printre diversele lor sarcini, au datoria de a-i învăța pe elevi cum să gestioneze uriașul sondaj de informații adevărate și false, cu care se confruntă în fiecare zi.

Cadrele didactice trebuie să fie capabile să îndrume elevii în acest proces complex pentru a le stimula gândirea critică în fața cantității nediferențiate de date și informații pe care le oferă internetul.

Prin urmare, este necesar să se dezvolte următoarele competențe-cheie:

1. să știe cum să cerceteze și să verifice sursele
2. să înțeleagă diferența dintre fapte și opinii
3. să cunoască diferența dintre știri și publicitate
4. să recunoască și să gestioneze știrile false și să evite difuzarea acestora

05. Gestionarea imaginii de sine și a identității

În timpul adolescenței este destul de dificil să trăiești cu propria identitate care, în plus, este în curs de definire. Din acest motiv, este destul de frecventă căutarea creativă a unei identități alternative .

Rețelele de socializare le facilitează copiilor crearea acestei noi identități, diferită sau poate opusă celei reale, în care este posibil să se accentueze aspectele personale considerate mai semnificative sau mai importante sau chiar să se inventeze altele noi. În general, obiectivul acestei cercetări este de a crește stima de sine și acceptarea, în special în acele aspecte pe care băieții sau fetele le acceptă cu greu. Astfel, se poate întâmpla să se creeze identități mutilate sau net diferite de cele reale.

Adolescenții trec prin multe medii diferite în care își experimentează viața: familia, școala, prietenii reale și cele virtuale. Ei sunt nevoiți să refacă informații și să răspundă personal la multe solicitări diferite. În relațiile virtuale, acele aspecte care le pot afecta reputația sunt adesea negate sau diminuate.

Rețeaua, pe de altă parte, permite experiențe foarte diferite de cele din viața reală. Copiii se simt mai liberi să se exprime și să se expună ascunzându-se în spatele unui ecran sau a unei identități diferite. O identitate "augmentată" îi face, probabil, să se simtă mai încrezători în relația cu ceilalți, chiar dacă aceste relații sunt mult mai ample și potențial mai periculoase decât cred sau pot înțelege ei. Fără să se privească în ochi, fără să se atingă sau să asculte vocea reală, este posibil să se simtă ca un "supererou". O imagine de sine foarte diferită de cea reală modifică comunicarea

între egali în rețelele sociale: provocarea, trivializarea, simplificarea, creșterea sau diminuarea devin ușor de realizat.

În educația pentru o comunicare adecvată, școlile și comunitatea de adulți joacă un rol crucial în a-i determina pe elevi să comunice online într-un mod constructiv și nu violent (să placă și să nu displacă). În acest sens, este important ca adolescenții să știe cum să aibă grijă de ceilalți și să nu-i distrugă. În plus, ei trebuie să fie capabili să integreze timpul comunicării reale cu cel al comunicării virtuale. Dimensiunea temporală necesită competențe de gestionare diferite: în viața în rețea, aceasta necesită imediatete și promptitudine, în timp ce în cea reală se bazează pe reflecție și reflecție. Școala are, de asemenea, un rol important în a-i ajuta pe elevi să-și construiască o identitate care să știe să integreze imaginea virtuală cu cea reală, conducându-i în creștere, ajutându-i să scoată la iveală cine sunt cu adevărat și să se exprime fără condiționări sau teama de judecata celorlalți.

Invitarea elevilor de a-și crea propriile avatare pentru clasa virtuală ar putea fi deja un prim pas pentru a-i face pe elevi să reflecteze asupra caracteristicilor identității lor inventate. Explorarea și discutarea acestora ar putea fi deja un pas pentru a umple un eventual decalaj între o identitate reală, adesea "suferită", și o identitate virtuală, adesea visată. Dar profesorii ar trebui, de asemenea, să îi invite pe elevi să se gândească la beneficiile și riscurile unei expuneri personale online. În acest scop, este esențial să colaboreze și să creeze alianțe cu părinții. Cu toții trebuie să fie conștienți de riscurile de violență, de activitățile ilegale sau inadecvate din punct de vedere sexual care se pot ascunde în spatele anonimatului și de cât de important este să fie responsabili pentru acțiunile lor, chiar și atunci când nu sunt ușor de identificat.

Pentru a gestiona imaginea de sine și identitatea, alfabetizarea în Social Media trebuie să îi determine pe elevi să:

- să includă asemănările și diferențele dintre modul în care se prezintă online și offline;
- să reflecteze asupra modului în care SM permit anonimatul și înșelăciunea
- să exploreze modul în care acest lucru le-ar putea afecta comportamentul online și reputația pe tot parcursul vieții
- să fie conștienți de faptul că o identitate online este diferită de propria persoană, nu este neutră și ar putea să se prejudicieze pe sine și pe ceilalți.

06. Gestionarea emoțiilor și sentimentelor în era digitală

Noua eră digitală, cu o largă răspândire a dispozitivelor care promovează relațiile sociale între indivizi, în special prin intermediul rețelelor de socializare, ridică unele probleme importante, cum ar fi gestionarea sentimentelor și emoțiilor, atât în prezența, cât și online, și impactul pe care aceste noi modalități de comunicare îl au asupra percepției de sine a unei persoane și a propriei sfere emoționale și afective. În consecință, așa-numita inteligență emoțională digitală (DEI) este recunoscută în prezent ca fiind o competență-cheie care trebuie dezvoltată. Prin urmare, trebuie să ne ajutăm studenții să își construiască propria personalitate prin dezvoltarea conștiinței de sine și a conștiinței celorlalți într-o viziune sistemică complexă în care lumea digitală este utilizată în mod activ, pentru a evita să devină utilizatori pasivi. Acest lucru înseamnă, de asemenea, să poată alterna/întrerupe interacțiunea digitală pentru a cultiva momente independente de ascultare, analiză și interiorizare a propriei experiențe de viață personală. În acest sens, există numeroase studii care subliniază importanța practicării tehnicilor de relaxare și de respirație la școală, alături de activități de reziliență și autoreglare, concentrându-se, de asemenea, pe aspectul etic al alegerilor și acțiunilor noastre, atât în lumea reală, cât și în cea digitală.

Iată patru concepte de bază legate de DEI.

- Concept-cheie 1 Interacțiunea într-un mediu digital implică interacțiuni emoționale care au implicații emoționale care sunt adesea mai ambigue/subtile la nivel comunicativ decât în lumea reală, dar nu mai puțin importante

- Concept-cheie 2 este vital să învățăm să ne gestionăm propriile emoții și sentimente, atât în lumea reală, cât și în cea digitală, chiar dacă diferența dintre cele două realități devine din ce în ce mai neclară

- Concept-cheie 3 trebuie să îi ajutăm pe elevii noștri să își dezvolte propria personalitate prin autocunoaștere și pe cea a celorlalți într-o viziune sistemică complexă în care lumea digitală este folosită în mod activ pentru a evita ca ei să devină utilizatori pasivi

- Concept-cheie 4: Aceste calități umane pot fi încurajate prin programe educaționale și emoționale specifice, concentrându-se, de asemenea, pe abordarea etică a alegerilor noastre atât în lumea reală, cât și în cea digitală.

Mediul digital și social media reprezintă un spațiu dominat de viteză și multimedia, în care interacțiunea propusă este mai mult reactivă decât reflexivă și lipsește toată acea parte non-verbală atât de importantă pentru a înțelege comunicarea, chiar și în componentele sale emoționale implicite. O astfel de funcție a fost înlocuită de utilizarea extensivă a funcției emoțional-intonative și a emoticoanelor, mai ales în comunicările informale, fără a neglija să amintim și toate simbolurile de like/dislike care, în mod necritic, creează proximitate sau distanță între un eveniment comunicativ și cei care îl primesc.

Chiar și în cazul comunicării vizuale, aceasta este de obicei redusă în comparație cu cea reală; de fapt, cu greu se poate vedea pe celălalt în întregime, se pot ajusta distanțele, se pot înțelege gesturile, postura și intonațiile subtile, de aceea comunicarea este adesea accentuată, cu tonuri și expresii faciale mai pronunțate. În plus, multe moduri de interacțiune video permit celor care vorbesc să se vadă pe ei înșiși într-o parte a ecranului, ceea ce face ca uneori să se privească mai mult pe ei înșiși decât pe celălalt vorbitor. În consecință, mediul digital, deși pare mai slab decât comunicarea în prezență, are totuși implicații emoționale puternice, exacerbate chiar de ambiguitatea mai mare cu care se confruntă. Prin urmare, o educație emoțională digitală trebuie să promoveze în primul rând acele calități umane care permit dezvoltarea personală și socială într-un cadru complex și sistemic.

Potrivit lui Piero Dominici, profesor de sociologie a proceselor culturale și comunicative la Universitatea din Perugia, astăzi, ca niciodată, este necesară o abordare bazată pe complexitate, care să ia în considerare toate aspectele educației: empatie, gândire critică, o viziune sistemică a fenomenelor, educație în comunicare, precum și dimensiuni pe care le-am eliminat în mod deliberat, cum ar fi imaginația și creativitatea.

Concluziile Consiliului European din 2018 cu privire la competențele-cheie privind competențele digitale amintesc că tehnologiile și conținuturile digitale au nevoie de o atitudine reflexivă și critică, bazată pe curiozitate, deschisă și interesată de viitorul evoluției acestora. Este necesară, de asemenea, o abordare etică, sigură și responsabilă.

Pentru a promova aceste competențe socio-emoționale, etice și sistemice, cadrele didactice se pot baza pe numeroase experiențe, inspirate din învățarea socio-emoțională (SEL) și din proiectul SEE Learning (Social, Emotional and Ethical Learning) promovat în special de grupul de cercetare CASEL (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning) fondat de David Goleman. Aceste experiențe integrează aspectul etic în educația socio-emoțională sau o mai mare

conștientizare a propriilor acțiuni personale și sociale. Aceste programe educaționale includ o parte dedicată capacității de a învăța, de a recunoaște și citi sentimentele, de a regla corpul și mintea pentru a nu fi copleșit, ci pentru a fi rezistent și capabil să atingă o stare de bine chiar și în gestionarea situațiilor stresante. Mai mult, întrucât fiecare persoană face parte dintr-o lume/sistem interconectat, experiențele SEEL includ învățarea, citirea și înțelegerea sentimentelor și emoțiilor celorlalți.

07. TIC & Social Media pentru incluziune

Comisia Europeană a definit utilizarea tehnologiilor ca fiind o oportunitate de a sprijini profesorii în a face predarea cooperantă și incluzivă în contexte extrem de eterogene și în prezența elevilor cu nevoi speciale. Educația incluzivă este un proces care vizează oferirea unei educații de calitate, respectând diversitatea și diferitele nevoi și abilități, caracteristici și așteptări de învățare ale elevilor și comunităților. Ea dorește să elimine toate formele de discriminare.

Pentru a face acest lucru, este necesară pregătirea unui mediu de predare incluziv în care fiecare elev cu cerințe educaționale speciale urmează predarea într-o clasă convențională, alături de colegii săi, în cea mai mare parte a săptămânii școlare.

Ar trebui să folosim TIC & SM ca instrumente pentru a crea o învățare semnificativă și eficientă la elevii cu nevoi speciale. O utilizare cu adevărat incluzivă a acestora trebuie să evolueze de la funcția compensatorie și dispensativă pentru a deveni un instrument de rutină zilnică, utilizabil de către toți elevii pentru a învăța și a-și îmbunătăți strategiile și metodele de citire, procesare și reelaborare a informațiilor.

TIC și SM pentru incluziune cuprind utilizarea oricărei tehnologii pentru a sprijini învățarea în medii incluzive. Acestea ar trebui să includă atât tehnologia convențională (laptopuri, tablete și periferice, IWB și telefoane mobile etc.), cât și cea asistivă (cititor de ecran, vorbire sintetică, tastaturi alternative și alte aplicații tehnologice specializate). Acestea din urmă compensează dificultățile sau limitările particulare ale unui elev în ceea ce privește accesul la noile dispozitive și variază de la ajutorul medical la învățarea specifică.

Obiectivul fundamental al utilizării noilor tehnologii în sectorul educației pentru elevii cu dizabilități și nevoi speciale este promovarea echității în ceea ce privește oportunitățile

educaționale, conform recomandărilor UNESCO și ale Agenției Europene pentru Dezvoltarea în domeniul nevoilor speciale și al educației incluzive: "utilizarea noilor tehnologii nu este un scop în sine, ci mai degrabă un mijloc de a sprijini oportunitățile de învățare ale indivizilor".

Resurse

- <https://www.futurereadyedu.com/what-is-education-4-0-how-you-can-adapt-this-in-the-learning-environment/>
- <https://www.teachthought.com/the-future-of-learning/past-time-education-3-0/>
- <https://www.qs.com/everything-you-need-to-know-education-40/>
- <https://www.edutopia.org/blog/social-media-five-key-concepts-stacey-goodman>
- http://www.medialit.org/sites/default/files/14B_CCKQPoster+5essays.pdf
- <https://www.common sense.org/education/digital-citizenship/self-image-and-identity>
- <https://compassunibo.wordpress.com/2014/05/07/e-reputation-definizione-e-gestione-della-nostra-identita-online/>
- <https://www.agendadigitale.eu/cultura-digitale/social-e-gestione-dellidentita-tutti-i-rischi-dellossessione-per-la-visibilita/>
- <http://www.cti-osimo.it/it/attachments/article/56/social%20network%20-%20costruzione%20identit%C3%A0.pdf>
- <https://dfc.unibo.it/it/ricerca/progetti-di-ricerca/meme-me-and-the-media-fostering-social-media-literacy-competences-through-interactive-learning-sets-for-adults-with-disabilities>
- <https://www.mediawijzer.net/wp-content/uploads/sites/6/2013/09/ENG-10-media-literacy-competences.pdf?x68418>
- <https://youtu.be/cFGq2-E2n8U>
- <https://vimeo.com/310531555/795ea5c73f>
- <https://vimeo.com/314497024/0290ab193d>
- <http://www.abc-digitale.it/coliblite-didattica-attiva>
- <https://www.agendadigitale.eu/scuola-digitale/a-scuola-e-arrivata-lora-della-cittadinanza-digitale/>
- https://www.edscuola.it/archivio/software/ricerca_internet.pdf
- <http://www.laricerca.loescher.it/istruzione/1681-valutare-l-informazione.html>
- <https://www.rizzolieducation.it/risorse/cittadinanzadigitale/ricerche-fonti-e-risorse-educative-aperte/>
- <https://www.rizzolieducation.it/risorse/cittadinanzadigitale/ricerche-fonti-e-risorse-educative-aperte/>
- <https://sheg.stanford.edu/>
- <https://www.nytimes.com/2020/02/20/education/learning/news-literacy-2016-election.html>
- <https://www.european-agency.org/sites/default/files/ICTs-with-cover.pdf>
- https://enzozecchi.files.wordpress.com/2014/02/vademecum-en-post-kluzer_v2-_3_.pdf

